

Tematy lekcji muzealnych dla dzieci przedszkolnych

1. Kijanka – nie żabka

Na wystawie stałej „Dolnoślązacy. Pamięć, kultura, tożsamość” poznamy dawne sprzęty codziennego użytku, spróbujemy odgadnąć ich przeznaczenie. Stworzymy też własną pamiątkę – pocztówkę z muzeum.

2. Zabawy z zabawkami

Zobaczymy z bliska drewniane zabawki ze zbiorów muzealnych, pobawimy się kopiami zabytków i samodzielnie wykonamy zabawkę z papieru.

3. Świątowanie: Boże Narodzenie, Wielkanoc

Zajęcia poprzedzone zwiedzaniem wystawy tematycznej, wprowadzą w świat symboli i obyczajów świątecznych. Dowiemy się o przygotowaniach, niecodziennych rytuałach, odświętnych dekoracjach i akcesoriach. Spotkanie połączone z zabawą plastyczną – przygotowywaniem ozdób świątecznych.

4. Nieszablonowo

Na wystawie stałej i w sali edukacyjnej zobaczymy obrazy malowane na szkle. Poznamy techniki pracy dolnośląskich twórców. Zajęcia plastyczne – malowanie na szklanej tafli.

5. Strój czy ubranie

Na wystawie stałej poznamy stroje ludowe ze zbiorów muzealnych. W sali edukacyjnej zobaczymy z bliska podstawowe elementy tradycyjnego ubioru. Zespołowa zabawa plastyczna „Kolorem i fakturą”.

6. Malowane meble

Podczas tych zajęć obejrzymy wspólnie przepiękne, ręcznie malowane meble z kolekcji muzealnej oraz spróbujemy wykonać własne dekoracje na mebelkach z papieru.

7. Ekotkanie

Jak powstają tkaniny? Krótkie wprowadzenie dotyczące technik tkackich oraz różnych rodzajów włókien. Wykonanie małego dywanika na tekturowym krosienku. Mile widziane własne materiały (np. stare t-shirty) do przetworzenia.

8. Wycinanka

Zajęcia plastyczne (praca samodzielna) poprzedzone opowieścią o specyfice polskich wycinanek, obejrzeniem oryginałów i pokazem wykonywania wycinanki.

9. „Ptasie wesele”

Opowieść o dawnych piosenkach dla dzieci i o słowach, których już nie używamy, nauka wybranego tekstu i wspólne śpiewanie.

10. Ja – kto to taki?

Pytanie „Kim jestem?” towarzyszy człowiekowi na każdym etapie życia. Podczas zajęć zadamy je sobie wspólnie z dziećmi. Poruszymy też ważne zagadnienia porażenia siebie przez pryzmat otaczającego świata i wszelkich różnic kulturowych, z którymi się spotykamy.

11. Dlaczego wąż nie ma nóg? Zwierzęta w przekazach ludowych

Na zajęciach dzieci wysłuchają dawnych opowieści o pochodzeniu i obyczajach zwierząt. Dowiedzą się, dlaczego rak chodzi wspak, a pieski przy powitaniu wężają się pod ogonkami, no i oczywiście wspólnie zastanowimy się nad tym, dlaczego wąż nie ma nóg...

Lekcje muzealne dla dzieci i młodzieży:

- odbywają się we wtorki, środy, czwartki i piątki
- trwają ok. 50 minut
- prowadzone są na salach wystawienniczych oraz w sali edukacyjnej
- mogą być zakończone zajęciami plastycznymi.

Wszystkie zajęcia prowadzone są dla grup liczących maksymalnie 25 osób, po uprzednim uzgodnieniu terminu i tematu lekcji telefonicznie bądź osobiście.

Koszt lekcji muzealnej dla przedszkolaków wynosi 3 zł od osoby.

Koszt lekcji muzealnej dla uczniów wynosi 4 zł od osoby.

Zgłoszenia na zajęcia przyjmuje i udziela informacji:

Dział Oświatowy Muzeum Etnograficznego

Oddział Muzeum Narodowego we Wrocławiu

tel. 71 344 33 13 (w godz. 9:00–15:00) lub edukacja@muzeumetnograficzne.pl

Tematy lekcji muzealnych dla uczniów szkół podstawowych i średnich

* scenariusz zajęć każdorazowo dostosowany jest do wieku odbiorców

Historia i tradycyjna kultura regionu

- Zwiedzanie z przewodnikiem wystawy stałej „Dolnoślązacy. Pamięć, kultura, tożsamość” – opowieść o dziedzictwie kulturowym Dolnego Śląska (przed II wojną światową i po niej).
- Historia przełamana. Zmiana granic po II wojnie światowej – zmianą struktury etnicznej Dolnego Śląska. Zajęcia warsztatowe związane z kulturą polskich osadników oraz mniejszości etnicznych i narodowych.
- Różnorodność kulturowa i etniczna Dolnego Śląska na przykładzie wybranego filmu z serii „Dolny Śląsk. Lud jego zwyczaje, sposób życia, pieśni, muzyka i tańce...”. Komentarz, dyskusja.
- Mity i stereotypy o obcych. Jak zapobiegać dyskryminacji i budować społeczeństwo otwarte?

Rzemiosło jak sztuka. Sztuka jak rzemiosło

▪ Rzemieślnicy

Zwiedzanie wystawy stałej „Dolnoślązacy. Pamięć, kultura, tożsamość” ze wskazaniem na wybrane działy rzemiosł wiejskich (kowlstwo, bednarstwo, tkactwo, garncarstwo)

▪ Piernikarstwo dolnośląskim fenomenem

Ukierunkowane zwiedzanie wystawy stałej, prezentacja form piernikarskich w sali edukacyjnej. Opowieść o bartnictwie i pszczelarstwie, ulach kłodowych i koszkach oraz kolekcji zabytkowych uli figuralnych

▪ Stroje ludowe

Znaczenie strojów regionalnych, sposób ich wykonania, techniki zdobienia Zwiedzanie wystawy, prezentacja podstawowych elementów stroju, zajęcia plastyczne

▪ Haft

Prezentacja wybranych przykładów z kolekcji muzealnej. Część praktyczna – wykonanie kopii haftu regionalnego.

▪ Ludowe instrumenty

Prezentacja wybranych przykładów ze zbiorów muzealnych. Opowieść o twórcach instrumentów i muzykantach

▪ **Malowane meble w kolekcji Muzeum Etnograficznego**

Ukierunkowane zwiedzanie wystawy stałej, zabawa plastyczna

▪ **Ceramika na Dolnym Śląsku**

Ukierunkowane zwiedzanie wystawy stałej, zabawa plastyczna

▪ **Obrażnicy czy malarze? Malarstwo na szkle specyfiką regionu**

Prezentacja eksponatów na wystawie stałej. Udostępnienie kopii w sali edukacyjnej; warsztaty malowania na szklanych taflach

▪ **Blaudruck – tajemnice indygo**

Zajęcia przybliżające dolnośląską tradycję drukowania tkanin zwaną blaudruckiem, do czego wykorzystywano indygo – azjatycką roślinę, dzięki której amerykańskie dżinsy oraz dolnośląskie serwety są niebieskie. Wykonanie własnej dekoracji w oparciu o tradycyjne wzory z regionu

▪ **Tradycyjne wycinanki ludowe**

Prezentacja oryginałów, poznanie zasad tworzenia wycinanek oraz samodzielne ich wykonanie

Czas świętowania. Czas życia

Opowieść o dawnym świętowaniu w polskiej kulturze tradycyjnej; o zmieniających się okolicznościach, zachowaniach:

▪ **Andrzejki** (w programie zabawy tematyczne)

▪ **Święty Mikołaj** (zajęcia połączone z pracą plastyczną)

▪ **Boże Narodzenie** (zwiedzanie okolicznościowej wystawy; możliwość wykonania dekoracji świątecznych)

▪ **Zapusty** – wiejski karnawał (zajęcia połączone z pracą plastyczną)

▪ **Święty Walenty** czy święty Jan

▪ **Wianki**, wieńce (wykład o tradycji wicia wianków w obrzędowości rodzinnej i dorocznej, z możliwością przeprowadzenia warsztatów praktycznych)

▪ **Wielkanoc** (zwiedzanie okolicznościowej wystawy; możliwość wykonania rekwizytów świątecznych – palmy lub pisanki)

▪ **Narodziny, wesele, pogrzeb** (wykład z prezentacją o zwyczajach, zachowaniach, rekwizytach w polskiej tradycji chłopskiej)

Demonologia ludowa

▪ **Dusiołki i mamuny**

Opowieść o ludowych wyobrażeniach demonologicznych; o demonach zapomnianych i tych wciąż obecnych w naszej świadomości (zajęcia połączone z pracą plastyczną)

▪ **Motanka – magiczna laleczka**

Uczestnicy poznają starą, słowiańską tradycję motania szmacianych laleczek spełniających dobre życzenia, będą mogli również wykonać własną motankę.